

СУБОТНІЯ СУСТРЭЧЫ

Як медыяперсона
бібліятэкарам стала?
Шчырая размова
з Вадзімам Пігіным

стар. 5

ПЕРАДПАКАЗ

Калі бачыш пазнаку 0+.
Перадпрэм'ерны паказ
і прыгоды айчынай
анімацыі

стар. 11

НАМ ПІШУЦЬ

Амаль паўтысячы
юных артыстаў!
Знаходкі і здабыткі
харавага свята

стар. 13

ГІСТАРЫЁГРАФ

Крыжы з ручнікамі
ды брацкія магілы.
Дабрачынны маршрут
газеты "Культура"

стар. 14–15

Кадры з фільма "Ліст чакання"

Гуманістычная прэм'ера

З экрана – пра актуальнае як ніколі раней. Кінастужка "Ліст чакання" расказвае пра лёсы айчынных урачоў-кардыёлагаў, іх складаную прафесію і нават сямейныя адносіны. Героі гэтай карціны

на першае месца ставяць здароўе людзей, а не ўласную выгаду. Народны артыст Беларусі Аляксандр Яфрэмаў зняў работу пра пачуццё доўгу і гуманізм. На тыдні ў розных кутках краіны адбыліся

адмысловыя паказы кіно з удзелам стваральнікаў. Неўзабаве навінка "Беларусьфільма" трапіць у шырокі пракат. Чакаецца і двухсерыйная тэлеверсія. Сачыце за афішай – і глядзіце беларускае!

Газета "Культура"

Індывідуальны
63875

Адзін месяц – 14,69 руб.
Тры месяцы – 44,07 руб.
Шэсць месяцаў – 88,14 руб.

Ільготны
(для юрыдычных асоб, афармленне падпіскі ў адрас супрацоўнікаў і пенсіянераў)

63879
Адзін месяц – 16,35 руб.
Тры месяцы – 49,05 руб.
Шэсць месяцаў – 98,10 руб.

Індывідуальны
льготны
63872
Шэсць месяцаў – 75,87 руб.

Ведамасны льготны
638722
Шэсць месяцаў – 125,67 руб.

Камплект: газета "Культура" і часопіс "Мастацтва"

Індывідуальны
63874

Адзін месяц – 31,30 руб.
Тры месяцы – 93,90 руб.
Шэсць месяцаў – 187,80 руб.

Ведамасны
638742

Адзін месяц – 56,76 руб.
Тры месяцы – 170,28 руб.
Шэсць месяцаў – 340,56 руб.

Часопіс "Мастацтва"

Індывідуальны
74958

Адзін месяц – 20,06 руб.
Тры месяцы – 60,18 руб.
Шэсць месяцаў – 120,36 руб.

Ведамасны
749582

Адзін месяц – 39,39 руб.
Тры месяцы – 118,17 руб.
Шэсць месяцаў – 236,34 руб.

Ільготны
(для юрыдычных асоб, афармленне падпіскі ў адрас супрацоўнікаў і пенсіянераў)

74986
Адзін месяц – 22,16 руб.
Тры месяцы – 66,48 руб.
Шэсць месяцаў – 132,96 руб.

Індывідуальны
льготны
74941
Шэсць месяцаў – 101,02 руб.

Ведамасны льготны
749412
Шэсць месяцаў – 198,04 руб.

Час назваць найлепшых

Па слядах XXXI Рэспубліканскага конкурсу "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры"

Прафесійны рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" не толькі садзейнічае развіццю ачыненнай культуры, прапагандае яе здабыткі, збіранню і распаўсюджванню фальклора-этнаграфічнай спадчыны. Гэта яднае і выдатнай магчымасцю адукацыі найлепшых у сваёй справе, стымуюцца іншых імяўца да вышэйшай бібліятэчнага майстэрства.

Саюнская сельская бібліятэка-клуб Смагорскай раённай бібліятэкі Гродзенскай вобласці

Дзіцячая бібліятэка-філіял м. А. С. Пухіна Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых публічных бібліятэк г. Мінска

Дзіцячая бібліятэка-філіял м. А. С. Пухіна Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых публічных бібліятэк г. Мінска

АГУЛЬНЫЯ ВЫНІКІ

XXXI Рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" прайшоў традыцыйна — у два этапы. Спачатку пераможцаў вызначылі па рэгіёнах, затым работы ашанавалі прафесійнае журы — прадстаўнікі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Нацыянальнай бібліятэкі, абласных бібліятэк, цэнтралізаваных сістэм публічных і дзіцячых бібліятэк Мінска.

Выявы наватарскіх ідэй, інавацыйнае падыходаў, высокую культуру паванна матэрыялаў было галоўнай задачай суддзюў, якія разглядалі 39 прац з усёй краіны — пераможцаў абласных тураў. Гэта праекты 17 цэнтральных бібліятэк і 22 бібліятэкі-філіялаў.

Як кажуць эксперты, з году ў год конкурэнты дэманструюць усё больш высокі інфармацыйны ўзровень, культуру паванна матэрыялаў. Практычна кожная работа змяшчае ўласны распрацаваны праект, праекты, спасылкі на рэсурсы, рэкламную прадуманку, суправаджаюцца электроннымі прэзентацыямі, відэамагнэтымі, гульнямі, сінтэзіямі. Вельмі трапіў і цікавай найлепшай водгукі членаў журы і высока мастацкі ўзровень праектаў.

Згодна з загадам Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь № 118 ад 26 мая 2023 г. "Аб выніках XXXI Рэспубліканскага конкурсу «Бібліятэка — асяродак

нацыянальнай культуры» журы ацаніла дыпламамі першай, другой і трэцяй ступеней (50, 40 і 30 базавых велічынь адпаведна) 22 публічныя бібліятэкі. Чытачы прадстаўлены да захавання (10 базавых велічынь).

ЗА ПАДРЫМКУ І РАЗВІЦЦЕ ЧЫТАННЯ

У гэтай намінацыі была заўважана найбольшая колькасць работ — 12. Першае месца сярод гарадскіх і раённых бібліятэк прысуджана Астравецкай раённай бібліятэцы Гродзенскай вобласці за разнаплановы літаратурна-адукацыйна-навуковы праект "Ігравы краіны: Радзіма занаў". Распаўсюджвае складзеныя з некалькіх блокаў, адзін з якіх прысвечаны папулярнай творчасці нашых пісьменнікаў і паэтаў. У ім варты адзначыць "Пазнаў Астравецчыну", стварэнне муралаў — партрэтаў найбольш вядомых пісьменнікаў — і арганізацыю тэатральна-выставачнага пастановак па спадчыне гэтых літаратараў, стварэнне ў бібліятэцы краязнаўчай экспазіцыі і адкрыццё "Жалудковыя каняры". Супрацоўнікі Астравецкай раённай бібліятэкі актыўна распаўсюджваюць здымкі беларускіх аўтараў і ў саадукацыйнай дзейнасці выкарыстоўваюць крэатыўныя формы. Так, для наведвальнікаў зладзілі "Мастэрню паэтычнага чытання", творчую сустрэчу "Замесці роднай талент і вучыцца" са Станіславам Валю-

дзькам — айчынным паэтам, членам Саюза пісьменнікаў Беларусі, правалі акцыю "Чытаючы аўтубус", асістэр-акцыю "Вершы кроцьчы па планеце", краязнаўчы квест-гульню "Пазнаў Астравецчыну праз кнігу", літаратурныя падарожжы, турны з'ездзіць, распрацавалі шкіль літаратурна-краязнаўчы мерапрыемстваў "У культуры краю — душа народа!".

ЗА ЗНАЧНЫ УКЛАД У ВЫХАВАЧУЮ РАБОТУ І НОВЫМ ПАКЛЕННЕМ

Прагэнтывалі на перамогу ў гэтай намінацыі было 11. Першае месца сярод гарадскіх і раённых бібліятэк прысудзілі Навагрудскай бібліятэцы сямейнага чытання — філіялу Навагрудскай раённай бібліятэкі Гродзенскай вобласці за разнаплановы літаратурна-адукацыйна-навуковы праект "Ігравы краіны: Радзіма занаў". Распаўсюджвае складзеныя з некалькіх блокаў, адзін з якіх прысвечаны папулярнай творчасці нашых пісьменнікаў і паэтаў. У ім варты адзначыць "Пазнаў Астравецчыну", стварэнне муралаў — партрэтаў найбольш вядомых пісьменнікаў — і арганізацыю тэатральна-выставачнага пастановак па спадчыне гэтых літаратараў, стварэнне ў бібліятэцы краязнаўчай экспазіцыі і адкрыццё "Жалудковыя каняры". Супрацоўнікі Астравецкай раённай бібліятэкі актыўна распаўсюджваюць здымкі беларускіх аўтараў і ў саадукацыйнай дзейнасці выкарыстоўваюць крэатыўныя формы. Так, для наведвальнікаў зладзілі "Мастэрню паэтычнага чытання", творчую сустрэчу "Замесці роднай талент і вучыцца" са Станіславам Валю-

дзькам — айчынным паэтам, членам Саюза пісьменнікаў Беларусі, правалі акцыю "Чытаючы аўтубус", асістэр-акцыю "Вершы кроцьчы па планеце", краязнаўчы квест-гульню "Пазнаў Астравецчыну праз кнігу", літаратурныя падарожжы, турны з'ездзіць, распрацавалі шкіль літаратурна-краязнаўчы мерапрыемстваў "У культуры краю — душа народа!".

ЗА ПОШУКАВУЮ І ДАСЛЕДЧУЮ ПРАЦУ

У гэтай намінацыі было прадстаўлена дзевяць работ. Дыплама першай ступені сярод гарадскіх і раённых кніжных скарбніц уацаліся Гродзенская гарадская цэнтралізаваная бібліятэка імя А. Макаёна Цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Гродна за стварэнне электроннага інфармацыйнага рэсурсу — інтэрактыўнай карты-іншыцэпелі Goolim Нюда (2021—2022). Яна адлюстраввае ўсе аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны і сучаснай славістыкі на тэрыторыі горада, з'явіліся з жывымі людзьмі і падземі, у гонар якіх названы вуліцы, плошчы, праекты і збудаванні. Для работ на праектаў былі выкарыстаны дэвідэны і краязнаўчы крыніцы бібліятэкі, афіцыйныя сайты прадпрыемстваў і арганізацый, друкаваная і электронная публікацыя часопісаў і газет, працы гісторыкаў ды іншых даследчыкаў. У выніку атрымалася цудоўны рэсур, карысны ўсім, хто цікавіцца мінулым Гродна, збірае рэцэпты наведвання аб'ектаў гісторыі турыста або жыве ў гэтым горадзе, любіць яго і жадае пазнаць глыбей.

ЗА НАВАЦІІ У ГАЛІНЕ БІБЛІЯТЭЧНАЙ СПРАВЫ

Рэспубліканскае журы разглядала сем работ у гэтай намінацыі. Лідарам сярод гарадскіх і раённых бібліятэк назвалі Дзіцячую бібліятэку-філіял імя А. С. Пухіна Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых публічных бібліятэк Мінска за стварэнне інфармацыйнага краязнаўчага рэсурсу "Дзеньмі Магілёў". Гэта навінка кніжнай скарбніцы. Эксклюзіўны медыяпрадукт уяўляе сабой імправізаваную географічную карту-паз горада на Дняпры з тэматычнымі малюнкамі. Навіскачы на пагэбрую карцінку, дзяля самастойна або з дапамогай дарослага атрымліваюць інфармацыю пра аб'екты гісторыі. Інтэрыт-рэсур пастанова па-

печыве функцыянаванне кавор-кніга "З татам нам цікава" і палічынага тэатра, праводзіць для наведвальнікаў чэмпіянаты па чытанні ўсплах, гульні, пачынаючы, казачныя карнічалы.

ЗА ПОШУКАВУЮ І ДАСЛЕДЧУЮ ПРАЦУ

У гэтай намінацыі было прадстаўлена дзевяць работ. Дыплама першай ступені сярод гарадскіх і раённых кніжных скарбніц уацаліся Гродзенская гарадская цэнтралізаваная бібліятэка імя А. Макаёна Цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Гродна за стварэнне электроннага інфармацыйнага рэсурсу — інтэрактыўнай карты-іншыцэпелі Goolim Нюда (2021—2022). Яна адлюстраввае ўсе аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны і сучаснай славістыкі на тэрыторыі горада, з'явіліся з жывымі людзьмі і падземі, у гонар якіх названы вуліцы, плошчы, праекты і збудаванні. Для работ на праектаў былі выкарыстаны дэвідэны і краязнаўчы крыніцы бібліятэкі, афіцыйныя сайты прадпрыемстваў і арганізацый, друкаваная і электронная публікацыя часопісаў і газет, працы гісторыкаў ды іншых даследчыкаў. У выніку атрымалася цудоўны рэсур, карысны ўсім, хто цікавіцца мінулым Гродна, збірае рэцэпты наведвання аб'ектаў гісторыі турыста або жыве ў гэтым горадзе, любіць яго і жадае пазнаць глыбей.

ЗА НАВАЦІІ У ГАЛІНЕ БІБЛІЯТЭЧНАЙ СПРАВЫ

Рэспубліканскае журы разглядала сем работ у гэтай намінацыі. Лідарам сярод гарадскіх і раённых бібліятэк назвалі Дзіцячую бібліятэку-філіял імя А. С. Пухіна Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых публічных бібліятэк Мінска за стварэнне інфармацыйнага краязнаўчага рэсурсу "Дзеньмі Магілёў". Гэта навінка кніжнай скарбніцы. Эксклюзіўны медыяпрадукт уяўляе сабой імправізаваную географічную карту-паз горада на Дняпры з тэматычнымі малюнкамі. Навіскачы на пагэбрую карцінку, дзяля самастойна або з дапамогай дарослага атрымліваюць інфармацыю пра аб'екты гісторыі. Інтэрыт-рэсур пастанова па-

печыве функцыянаванне кавор-кніга "З татам нам цікава" і палічынага тэатра, праводзіць для наведвальнікаў чэмпіянаты па чытанні ўсплах, гульні, пачынаючы, казачныя карнічалы.

ЗА ПОШУКАВУЮ І ДАСЛЕДЧУЮ ПРАЦУ

У гэтай намінацыі было прадстаўлена дзевяць работ. Дыплама першай ступені сярод гарадскіх і раённых кніжных скарбніц уацаліся Гродзенская гарадская цэнтралізаваная бібліятэка імя А. Макаёна Цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Гродна за стварэнне электроннага інфармацыйнага рэсурсу — інтэрактыўнай карты-іншыцэпелі Goolim Нюда (2021—2022). Яна адлюстраввае ўсе аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны і сучаснай славістыкі на тэрыторыі горада, з'явіліся з жывымі людзьмі і падземі, у гонар якіх названы вуліцы, плошчы, праекты і збудаванні. Для работ на праектаў былі выкарыстаны дэвідэны і краязнаўчы крыніцы бібліятэкі, афіцыйныя сайты прадпрыемстваў і арганізацый, друкаваная і электронная публікацыя часопісаў і газет, працы гісторыкаў ды іншых даследчыкаў. У выніку атрымалася цудоўны рэсур, карысны ўсім, хто цікавіцца мінулым Гродна, збірае рэцэпты наведвання аб'ектаў гісторыі турыста або жыве ў гэтым горадзе, любіць яго і жадае пазнаць глыбей.

ЗА НАВАЦІІ У ГАЛІНЕ БІБЛІЯТЭЧНАЙ СПРАВЫ

Рэспубліканскае журы разглядала сем работ у гэтай намінацыі. Лідарам сярод гарадскіх і раённых бібліятэк назвалі Дзіцячую бібліятэку-філіял імя А. С. Пухіна Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых публічных бібліятэк Мінска за стварэнне інфармацыйнага краязнаўчага рэсурсу "Дзеньмі Магілёў". Гэта навінка кніжнай скарбніцы. Эксклюзіўны медыяпрадукт уяўляе сабой імправізаваную географічную карту-паз горада на Дняпры з тэматычнымі малюнкамі. Навіскачы на пагэбрую карцінку, дзяля самастойна або з дапамогай дарослага атрымліваюць інфармацыю пра аб'екты гісторыі. Інтэрыт-рэсур пастанова па-

печыве функцыянаванне кавор-кніга "З татам нам цікава" і палічынага тэатра, праводзіць для наведвальнікаў чэмпіянаты па чытанні ўсплах, гульні, пачынаючы, казачныя карнічалы.

ЗА ПОШУКАВУЮ І ДАСЛЕДЧУЮ ПРАЦУ

У гэтай намінацыі было прадстаўлена дзевяць работ. Дыплама першай ступені сярод гарадскіх і раённых кніжных скарбніц уацаліся Гродзенская гарадская цэнтралізаваная бібліятэка імя А. Макаёна Цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Гродна за стварэнне электроннага інфармацыйнага рэсурсу — інтэрактыўнай карты-іншыцэпелі Goolim Нюда (2021—2022). Яна адлюстраввае ўсе аб'екты гісторыка-культурнай спадчыны і сучаснай славістыкі на тэрыторыі горада, з'явіліся з жывымі людзьмі і падземі, у гонар якіх названы вуліцы, плошчы, праекты і збудаванні. Для работ на праектаў былі выкарыстаны дэвідэны і краязнаўчы крыніцы бібліятэкі, афіцыйныя сайты прадпрыемстваў і арганізацый, друкаваная і электронная публікацыя часопісаў і газет, працы гісторыкаў ды іншых даследчыкаў. У выніку атрымалася цудоўны рэсур, карысны ўсім, хто цікавіцца мінулым Гродна, збірае рэцэпты наведвання аб'ектаў гісторыі турыста або жыве ў гэтым горадзе, любіць яго і жадае пазнаць глыбей.

ЗА НАВАЦІІ У ГАЛІНЕ БІБЛІЯТЭЧНАЙ СПРАВЫ

Рэспубліканскае журы разглядала сем работ у гэтай намінацыі. Лідарам сярод гарадскіх і раённых бібліятэк назвалі Дзіцячую бібліятэку-філіял імя А. С. Пухіна Цэнтралізаванай сістэмы дзіцячых публічных бібліятэк Мінска за стварэнне інфармацыйнага краязнаўчага рэсурсу "Дзеньмі Магілёў". Гэта навінка кніжнай скарбніцы. Эксклюзіўны медыяпрадукт уяўляе сабой імправізаваную географічную карту-паз горада на Дняпры з тэматычнымі малюнкамі. Навіскачы на пагэбрую карцінку, дзяля самастойна або з дапамогай дарослага атрымліваюць інфармацыю пра аб'екты гісторыі. Інтэрыт-рэсур пастанова па-

СЛОВА НА ДАРОГУ

XXXI Рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" завершаны. Пачаўся адлік часу для набывання новых кніготэчных напрамкаў і прафесійнай вопыту ў арганізацыі ачыненнай гісторыі, літаратуры, мовы, фальклора-этнаграфічнай спадчыны — для пагэбрую матэрыялаў да наступнага, 32-га рэспубліканскага конкурсу.

Вольга КАКШЫНСКАЯ, галоўная бібліятэкар навукова-даследчай бібліятэкаўства Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

XXXI Рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" завершаны, вынік гаварыць — пачаўся адлік часу для набывання новых кніготэчных напрамкаў.

СЛОВА НА ДАРОГУ

XXXI Рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" завершаны. Пачаўся адлік часу для набывання новых кніготэчных напрамкаў і прафесійнай вопыту ў арганізацыі ачыненнай гісторыі, літаратуры, мовы, фальклора-этнаграфічнай спадчыны — для пагэбрую матэрыялаў да наступнага, 32-га рэспубліканскага конкурсу.

СЛОВА НА ДАРОГУ

XXXI Рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" завершаны. Пачаўся адлік часу для набывання новых кніготэчных напрамкаў і прафесійнай вопыту ў арганізацыі ачыненнай гісторыі, літаратуры, мовы, фальклора-этнаграфічнай спадчыны — для пагэбрую матэрыялаў да наступнага, 32-га рэспубліканскага конкурсу.

СЛОВА НА ДАРОГУ

XXXI Рэспубліканскі конкурс "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" завершаны. Пачаўся адлік часу для набывання новых кніготэчных напрамкаў і прафесійнай вопыту ў арганізацыі ачыненнай гісторыі, літаратуры, мовы, фальклора-этнаграфічнай спадчыны — для пагэбрую матэрыялаў да наступнага, 32-га рэспубліканскага конкурсу.

Вольга КАКШЫНСКАЯ, галоўная бібліятэкар навукова-даследчай бібліятэкаўства Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

39 пераможцаў абласных тура спадчынічалі ў філіялах рэспубліканскага конкурсу.

17 цэнтральных бібліятэк.

22 бібліятэкі-філіялы.

Навагрудскае бібліятэка сямейнага чытання — філіял Навагрудскай раённай бібліятэкі Гродзенскай вобласці

Гродзенская цэнтралізаваная бібліятэка імя А. Макаёна Цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Гродна

Астравецкае раённае бібліятэка Гродзенскай вобласці

Саюнская сельская бібліятэка Віцебскай раённай цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы

Падчас ардыцы фестывалю

Ужо 30 гадоў назва гэтай горада асацыюецца з творчай паэзіяй у ліку найбольшых для краіны. Агульнае нарвыя Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі "Маладзечна" — свята, што не дае забыцца, хто мы такія. Далучыце да каштоўнасцей айчынай культуры і перамясціце пахлынуўшы лёс у сваё кацішчы. Кім запомніцеся светлы форум?

Маладзечанскі фест атрымаўся разамітай і нават парэстым. Як і ў мінулыя гады, там сымальна розная эпоха, розныя віды і жанры мастацтва. З аднаго боку, госьць быўчы панараму нашай культуры і можа знайсці тое, што адпавядае яго густам. Да і стравіцца праграма гуляе на карысьць агульнай атмасферы свята: у такім яркім віры нематчына не параваліцца, не злініцца. З іншага боку, размах да неаднароднасьці часам скажаць канцэрты, і падзеі рызкуе згубіць асветны дух. Але пра ўсё па парадку.

РАМЕСНІКІ НА БРАДВІ ДЫ ЖЫВАЯ ДАЎНІНА

На пешаходнай вуліцы Прытышка-га, якую гарадзкія жарты называюць Брадвёсам, па трымацца разгарнуліся выставы пад акрытым небам і інтэрактыўныя пастаноўкі, прасячаныя спалучэннем Мінішчына. Бульвар таксама расквіцкі работы народных умельцаў — залішчыства навукі да іншых ўражываўні — беларускага золата", ручнікі, керамічны і драўляны посуд.

Фаніпольскія "Жукіжкі"

Любовічы раменскі ў "Горадзе майстроў"

Выстава "Пазізія мурейных каштоўнасцей"

KULTURA-INFO.BY

Фестываль-кірмаш "Смаргонскія абаранкі" да 520-годдзя горада стартуе сёння.

KULTURA-INFO.BY

На фестываль траў "Жыватворная сіла" запрашаюць Докшыцы 8 ліпеня.

Словы і мелодыі з сэрца

ПАШАНА МАЭСТРА-ЗАСНАВАЛЬНІКУ

Дзі вытокаў форуму стаў Міхаіл Фінберг. З яго лёткай рукі гэты праект нарадзіўся і праз куткі часе набыў маштабнае гучанне. Сведчанне высокай аўдыі матрычнай і ностомай работы майстра, вялікай удзячнасці — новая мемарыяльная дошка на будынку Паліза культуры. Над шыльдай прапанаваў скульпатар Уладзімір Слабодчыцкі і Арыём Мадзельцеў. Урачыста адкрыццё аб'екта праходзіло ў першы дзень фестывалю. На шчыромні сабралася прадстаўнікі адміністрацыі, дзесяты культуры, шматлікія жыхары горада. Пачэснае месца выканалі міністр культуры Аляксандр Маркевіч, намеснік старшыні Мінскага абласнага акадэмічнага канцэртнага аркестра імя Міхаіла Фінберга.

— Я ў першы раз даваў Міхаіла Фінберга і першы фестываль. Было адразу зразумела, што атрымацца грандыёзная культурная падзея. У канцэрт адырыцы Міхаіла Якувечкі ўключыў мой аўтарскі блок з чатырох песень. Поўны сталёны людзей! Ішла тэлетрансляцыя, і, калі мы вярнуліся з Маладзечна, усё толькі пра гэта і гаварылі, — успамінае ўпавана залатымі літарамі ў гісторыю нашай культуры. Творчы ачыч людзей любіць беларусую музыку, прамовна на шчыромні заслухавана арытыстка Рэспублікі Беларусь Наталія Тамска.

РОДНЫЯ ЛЮДЗІ. ДОБРЫЯ ЛЮДЗІ

У 2017-м звычайна фестывальную праграму дапоўніў праект "Асоба эпохі". Яго героямі ў розныя гады былі Марыя Захарэвіч, Налец Мікуль, Аносія Максіма і іншыя лікай сярэбрыяк беседы дакладна больш пасу маладзечанскаму свята.

дзінч мноства людзей, і сёння ў зале не было вольных месцаў. Мягчыма, і таму, што інтэр на разамову заўвагу свай для маладзечанскай чалавек — заслужана дзеян мастацтваў кампазітар Алег Елісеевіч. Найперы ён заўважыў, што пагучыцца як дома, а не ў гасцяк.

Творца вырас у гэтым горадзе, скопчыў тузітэйшае музычнае вучаліцца, дзе працаваў банька аўтар. Жывучы ў Мінску, майстар аберагае светлыя успаміны пра мясціна маленства — і з вялікай асадай арытыстка туды штогота. Разам з фэстам кампазітар ад самага пачатку, і без мелодыі Алета Мадзельцеў ўжо нематчына ўявіць свята песні і паэзіі.

У Цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Максіма Багдановіча ратараўна персанальная выстава Мікалая Аучынікава "Прыцяжэнне". А прыцяжэнне майстра найперш істарычнай мясціны: Гераня, Буслэўа, Журнына, Мешчэла. З энтузіязмам па плячыма творца абзаліў мноства шалюк. У чароўных крывяках зраматчынымі матывамі мастак дамамурае тымачную віртуальнасць і рабруае старэйшай аб камэрцыі акавары. Дарчы, аўтар добра вядомы маладзечанцам. Ужо 40 гадоў вучаны Фелікс Гумана і Івана Стралева сам працуе педагогам, выкладае жывапіс і кампазіцыю ў мядоўнай гімназіі-каледжы мастацтваў.

Спадчына ў фарбах

Засумся шмат цікавых змяшчэнняў выставачнай праграма фесту. Селекта Паліза культуры адкрыла экспазіцыю пры экспанаванні "Колеры роднага слова", у якой амамураюцца работы Васіля Шаранговіча, Міхаіла Басалыгі ды Алены Лось, натхнёныя літаратурнай класікай. Побач са спадчынай спадчына графіка і каратэўна-прыкладнога мастацтва.

У Цэнтральнай раённай бібліятэцы імя Максіма Багдановіча ратараўна персанальная выстава Мікалая Аучынікава "Прыцяжэнне". А прыцяжэнне майстра найперш істарычнай мясціны: Гераня, Буслэўа, Журнына, Мешчэла. З энтузіязмам па плячыма творца абзаліў мноства шалюк. У чароўных крывяках зраматчынымі матывамі мастак дамамурае тымачную віртуальнасць і рабруае старэйшай аб камэрцыі акавары. Дарчы, аўтар добра вядомы маладзечанцам. Ужо 40 гадоў вучаны Фелікс Гумана і Івана Стралева сам працуе педагогам, выкладае жывапіс і кампазіцыю ў мядоўнай гімназіі-каледжы мастацтваў.

Ажурнае выставу галтарфічнай выявы постаў галтарфічна, што артфакт адшукваў выдалкова ў скарбе меншай на Маладзечаншчыне. Сёння каштоўнасць захоўваецца ў Нацыянальным гістарычным музеі. Таксама праект змяшчае больш за 20 арыскаўных знаходак, прадметы адытарычна-прыкладнога мастацтва, лісьмовых помнікаў, культавыя рэчы, уаоружэнствы і фальклёрныкі. Мяркуючы экспазіцыю можа да ў ліпеня. Мяркуючы, што падзей яна прадыка на іншых гарадах вобласці.

ВІРТУАЛЬНЫ АБ'ЕКТ. САПАРАЎНЫ АРТЭАКТ

Мінскі абласны краязнаўчы музей прэзентаваў падчас фестывалю праект на выявы гісторыі і тэхналогій. Выстава "Пазізія музейных

каштоўнасцей" змяшчае найбольш асветныя прадметы са схованічў усюго рэгіёна разам з галтарфічнымі выявамі. Яны, у адрозненне ад фатаграфій, трохмерныя, фіксуюць аб'ём аб'ектаў і ў будучыні змогуць змяніцца сапраўднай артфактамі. Некаторыя гадоў таму мы рапачылі тэму запускання...

— Кожны год фонды музеяў вобласці паўтараюцца амамура на 7 тыс. алінак. На жаль, не заўсёды і не ў кожнай зале мы можам выставіць найбольш каштоўныя рарэцкіты. Некаторыя гадоў таму мы рапачылі тэму запускання альбом "Скарбы музеяў Мінскай вобласці". Але ў ім нематчына паклаўшы прадметы аб'ёмнымі. Датамага галтарфіка, — распавядае дырэктар Мінскага абласнога краязнаўчага музея Алена Чарненка. — Думам, экспазіцыя ўпоўніць наведвальніку, што нашы ўстановы валодаюць артфактамі распублліканскага і сусветнага значэння, і не пакіне нікога абьякавыма.

Ажурнае выставу галтарфічнай выявы постаў галтарфічна, што артфакт адшукваў выдалкова ў скарбе меншай на Маладзечаншчыне. Сёння каштоўнасць захоўваецца ў Нацыянальным гістарычным музеі. Таксама праект змяшчае больш за 20 арыскаўных знаходак, прадметы адытарычна-прыкладнога мастацтва, лісьмовых помнікаў, культавыя рэчы, уаоружэнствы і фальклёрныкі. Мяркуючы экспазіцыю можа да ў ліпеня. Мяркуючы, што падзей яна прадыка на іншых гарадах вобласці.

Даніла ШЕЙКА
Мінск — Маладзечна — Мінск

Будучыня нашай сцэны

Безумоўна, галоўная падзея фестывалю — Нацыянальны конкурс маладых выканаўцаў Беларускай эстрады песні. Селекта ў ім спаробіраў 21 арыст. У апошнім туры ўдзельнікі выступалі ў суправаджэнні Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра імя Міхаіла Фінберга пад кіраўніцтвам Максіма Раскоі.

Найбольшымі прызамі навуэнца Мікскага адзіраўнага каледжы мастацтваў Даніла Савеню. Ён атрымаў Гран-пры конкурсу

і спецыяльны прыз імя Уладзіміра Мулявіна. Пераному выканаўцаў прынесьлі песні яго выкладчыцы, кампазітары Алены Атрашквіч "Жаданая" і Святла Асетніцка.

Першае месца заняла прадстаўніца Мінішчыны Маргарыта Шубаева. Аляксандр Журовіч з Мінска і Аляксандр Малашэнка з Віцебшчыны — лаўрэаты другой ступені. На трэцім месцы — спявачка з Магілёўскай вобласці Дар'я Часлуўская.

Падчас узгабардвання пераможцы конкурсу маладых выканаўцаў Даніла Савеню

Адам Шэмеш (1808—1864)

Мастак-партызт, мастак-паўстанца. Сябраваў з Янам Дамелам, Іларіянам Сыракомлем, Станіславам Манюшкам, Бэндытам Дунінам-Марцінчынам, Валыцінам Ваньковічам, Міхалам Куляшам. У Беларусі яго праца захавалася.

Гараўскія і Шэмешы

Гістарычна-турыстычная вандройка па мясцінах слаўтых мастакоў

Сёння мы адправімся ў Бярэзінскі раён, у мясціны, дзе на берагу Бярэзіны россыпалі **лажышчы, нібы самародкі, цяльня сузор’і маёнтачкаў, званых з імёнамі вядомых беларускіх мастакоў XIX стагоддзя — Адама Шэмеша і Гілярыя, Апалінарыя ды Іналіта Гараўскіх.**

Сымвалічны палічык на месцы падпісанага Шэмешам у Баранавічах

БЯРЭЗІНСКІЯ КАРАЛІ

Распрацаваны нам маршрут выгнанаў з пачатку на поўдзень у лінію, даўжыня якой складала амаль трыста кіламетраў. Апрамаўся практ транзіт-аналагам, бо праходзіць праз тры воўлашы Беларусі — Мінскую, Магілёўскую і Гомельскую. Павяршылі яго пунктам з’яўляюцца вёскачка Кішчэна Слабада і г.г. Акцёрскі, а паміж імі, як пацёркі караляў, рукой некага майстра напісаная гарада Барнаўшэ, Бярэзіно і Бабырук. Усе тэрыторыі нам мясціны размяшчаліся ўздоўж з’яўлястага рэчышча Бярэзіны. Дарчы, а самі вытокі ў Віцебскай вобласці, блізу Докшыцаў і яшчэ аднаго гарада на літару “Б” (Багома) і вёскі Бярэзіно.

Акрамя пацёркаў з назвамі рэгіёнаў і раёнаў, ёсьць на шляху і пацёркі з імёнамі знакамітых беларусаў (або лічынцаў, калі перанесіцца ў рэальны XVIII—XIX стагоддзе) — пісьменніка Ганіма Шчэпаўніцкага, Тэжы Ратамскага (мані Тадышэна Кастрышэ), мастака Валыціна Ваньковіча, братаў мастака Адама і паэта Юзафа Шэмешаў, братаў-мастакоў Іналіта, Апалінарыя і Гілярыя Гараўскіх, пісьменніка Евы Фялінскай, паэта і драматурга Вяцізана Дуніна-Марцінчына,

пісьменніка Антона Патквёчна (псеўд. Адам Пушэ), паэта Львонкі Кандратовіча (псеўд. Уладзіслава Сыракомля), этнографі і пісьменніка Паўла Шпілеўскага і інш.

МІНСК—БЯРЭЗІНО

Дзённым збегам абставін дзве лініі чыгуны Бярэзіно аб’ядналі і прайшлі праз Барнаўшэ і Бабырук. Таму дабрацца з Мінска ў Бярэзіно можна толькі аўта-транспартам па магілёўскай трасе. Пра бярэзінскі паўночны шлях, які шмат гадоў стаіць нібы на ракой, мы распавядзем пазней, а сёння міндем горад, пераходзяч на месце на той бераг і аб’ёмнам управа, “на Аўгустова”. Мясціны тут не горады мадуўнічыя: не бачна ні замкаў, ні скіпаў. Усё “гэлена часам. А што не часам, то зруйнаваны людзьмі, у войнах або проста так. Больш вясёлай дарога будзе ў спадчыніцаў (тых, хто аб’ёрз водна гістарычна-турыстычны маршрут), бо рака тут на адным кіламетры, як і Нёман у валокаці Струбынаў, робіць з’яўляста выгінаў на ўсё бакі свету. Ды яшчэ і мае хуткую плынь.

Міндем вёскачку Восава. Яе назва, дарчы, можа даць мясцовым жыхарам інтуітыўна падстава для сьвяражжыя, што кажу элем даей.

ДРА ШЭМЕШАЎ

Тыя колкі слоў сказаць пра гэты рол. Многа цікава распавяда пра Шэмешаў у сваіх успамінах і блізкае сячаныя Ева Фялінскай (былава ў Баранавічах). Памазіла яна з Ключчына, дзе ё ё блізка, наваградскі апакак Зыгмунт Вандарф і Сядра і Сагайлаў, мелі невялікі маёнтак Узнога. Сьвятчы Шэмешаў і Фялінскіх ішо пра Вандарфа. З іх пахазыла Эўеліна, маці мастака Адама і паэта Юзафа Шэмешаў. Дачка Евы, Паўліна, стала жонкай Адама. Таму нима нічога дзіўнага ў тым, што Фялінскай была ў курсе ўсё сямейных таінячч і яе успамінамі — жывая крыніца

Ева Фялінская, нар. Вандарф (1793—1859)

Пісьменніца, аўтарка мемуараў, у якіх нимаюцца мясціна аддэна іспысана жонка сямі Шэмешаў і Вандарфа. Цячэна Адама Шэмеша.

Апалінары Гараўскі, “На радзіме”, 1860 (Брадаўшэ)

Апалінары Гараўскі, “Канюшына шчы”, 1860

Апалінары Гараўскі (1833—1900)

Мастак-жыяпісец, Маловаў партызт, пэаагчы. Дыпамагаў заснаваліку Трашчэўскай габелы і Пётру Трашчэўскаму ў калекцыянерскай і аб’яўляючэй рэспіцыс. У Беларусі захаўвацца каля двух дэсяткаў яго прац.

да гісторыі Шэмешаў. Часам даволі сумны. З’яўлява Фялінскай, сярэд інаша, што зямля тут была не нацра ўраджыва (сапраўды, высокі бераг, пяскі), затое мелі Шэмешы крыку лесу, які выскакалі ды спадчыні ракой. Шэмешам таксама належалі фальварак Месцін (тут жму былы Ігуменскі павятоваў маршалак Казімір Шэмеш пасля таго, як аддаў сям нам цэнтральную сялібу ў Баранавічах), фальварак Жаліна (дзе пасяя прадажу Баранавіч пасякіўся Адам), Пуцькана (фальварак Адамава дзядзька Гілярыя, якому Фялінскай дала не самую станоўчую характарыстыку). Былі ў іх валокаці і зэрчыныя землі.

Дзіўную гульню з’яўляў дэс з Шэмешаў. Шпэр пра колішнюю іх прысутнасьць ў гэтым кутку Беларусі не нагадвае абсалютна нічога. Мабіткі зруйнаваныя дазаныя. Знішчаныя і магілы. Глава сям’і Казімір і малодшы сын Юзаф памерлі ў Баранавічах і былі пахаваныя ў радзіннай каплячы-пахавальні. Сто гадоў таму каплячы трапіла на фота. Булаьнак ставаў без дачу, але выгатаў добра. Сёння фатаграфавань нима чаго. Адама і маці Эўеліну пахавалі на вітэньскіх Бярэзінскіх могілках. Да іх маці даўно і сьледу нима. Сьледы у Адама Шэмеша памятная дата (215 гадоў з дня нараджэня). Але скарыстаны нават такой нагодой, каб на радзіме ўспамінаць яго памяць выставаў, па ўсёй верагоднасьці, не ўдасца. Бо ў Беларусі, палаччына, не засталася анівагога творца. Сапраўды, акрыўталася дэс.

КАБ ДВА РАЗЫ НЕ ЕЗДЗІЦЬ

А шпэр апрамаўся на гэці да братаў Гараўскіх. Не паверыце, але ўсёй справы — перасечы ўмоўную мяжу маейка Шэмешаў. Аказалася, Гараўскі і Шэмешы жылі па суседстве ўсё XIX стагоддзе, толькі што сьвяжымі не сталі. Устанавіў такі цікавы факт атрымаўся дзючыны беларусым гісторыкам-архыстам Жугену Гіліскаму і Юрыю Спанкоўскаму. Распрацаваны імі радзінны Гараўскіх быў апаўбаваны ў “Гербовіцы беларускай шляхты” (г. 4, 2016). Высветлілася, што большасць звестак пра “гербынц” і “заслужаных прахадзінной ролы — фальсіфіканы. Больш-менш праўдзівы радзінны Гараўскіх герба “Кораб” пачынаецца ад Людвіка, які жму ў сярэдзіне XVIII стагоддзя. Яго шчыльня інашчак раз’яснілася ў розных бакі Ігуменскага павята. Нашы Гараўскія атабарыліся блізу Брада-

на і Баранавіч — у Наборках, Астроўках і Уборках (не быцьча з Уборкамі з Пухавіччына, на які як месьця нараджэны мастакоў паказвае “Вікіпедыя”). Дчы і месьця нараджэны (хросту) мастакоў Гараўскіх, прамельчаныя ў гербавіцы (не кажуць ўжо пра тыя, што сустракаюцца ў публікацыях пра Гараўскіх) вярты кароўны. Са з’яўляючымі намі метраў вынікак наступнае.

24 мая (5 чэрвеня) 1827 года ў Бярэзінскім касцёле ўзды шлоў шчыльчаныя Гіляры Гараўскі (19 гадоў), сын Францішка і Магдалены з Тумловічаў Гараўскіх, і Марыяна Усціновіча (17 гадоў), дачка Аляксандра (а не Ясэна, як пішуць у розных публікацыях) і Марыяна з Косткаў Усціновічаў. Усе яны былі жыхары валокаці Наборкі.

З адной нараджэня Іналіта, першына Гараўскіх, маем невялікую загадку. Лічыцца, што ён прайшоў на свет 1 ліпеня на Уборку. Але гэта не так. Нарadzіўся ён, як вынікак з метрык хросту, у валокаці Астроўкі. Што да даты, то тут усё больш складана. У першым метрыцы хросту адной валокаці, які апаўбачы і (13) ліпеня напісана, што нарадзіўся ён 25 чэрвеня (7 ліпеня). Хрост вайной праўдзі ўнішкі сьвятар Броды. Калі ж 8 (18) жніўня дапаўняў хрост сьвяткам адем, то напісалі ў метрыцы, што нарадзіўся ён і (13) ліпеня. Вось і думай.

Амюста даты нараджэня Апалінарыя таксама не былі бытыяны. Прынята лічыць, што нарадзіўся ён 23 студзеня на Уборку. Метрыка гэтаму кагортачына пацверчыць. Па-першае, прайшоў на свет ён у Наборках (непадалёк ад Уборкаў). Па-другое — 18 (30) студзеня.

Ну і застачена праверыць, калі і дзе прайшоў на свет Гіляры Гараўскі. Лічыцца, што нарадзіўся ён на Уборку ў 1847 годзе. Калі з месцам першы раз даследчыкі не памыліся, то з даты памылка складала год: 18 (30) снежня 1846 Гіляры нарадзіўся, а крашчэй яго пра 5 дзён.

Акрамя гэтай трыяды, у сям’і былі сыны, якія абралі кар’еру вайсковую, — Караль (1838, Уборкі) і Тэктар (1841, Уборкі) і тры дчы — Юліяна-Сааўліна (1834, Наборкі), Амелія (каля 1842).

ПРОСТА УЗЯЦЬ ДЫ ПАДЗІЛІЦЬ

Каб чытаць мог больш наворна ўзяць сабе сусветна Гараўскі і Шэмешаў, працяпанам намаляваць кола і рассекчы яго наліпам. З дэлага бока, калі ракі, будзь

Іналіт Гараўскі, “Смолья наўстраны”, 1863

майткі і фальваркі Шэмешаў, а з правага — валокаці і фальварочкі, у якіх жылі Гараўскі. Таму і маршрут па іх месцінах атрымліваецца калыцава. Вось толькі нима ў гэтых вёсках сёння ніякага замку, што маюць яны сьвязь з мастакам, пэаагчы, пісьменнікамі. Памятная камяні, інфармацыйныя стэлачы... Вылісье?

З ЦІКАВОСТАК

У колішній ішмашэўскай вёсцы Сяліба ў сьвой час прастаўкаў настанікам вядомы беларускі гісторык Фелар Чарняўскі, валакты знаўца шчыльчаны Менскага на-яўляста часу ВКЛ, аўтар шматлікога выданьня “Украіны Менскага ваяводства XVI—XVIII стагоддзю”, выдатнага дасяччына-апаўбаваны на гісторыі Міншчыны.

ЗАВЯРШЭННЕ

Падчас экспедыцыі ўсё ж удалося знайсці прыблізнае месца, дзе была капля Шэмешаў. З кавалячковай гэта мы стварылі невялікі помнік і запыталі пару знічоў у гонар братаў — паэта і мастака, а таксама ўсёх іх годных сьвяжю.

Зындар ЮРКВІЧ Мінск—Бярэзіно—Баранавіч—Мінск Фота аўтара

Іналіт Гараўскі (1828—пася 1864)

Мастак-пейзажыст, выкарач, Дыпамагаў заснаваліку Трашчэўскай габелы і Пётру Трашчэўскаму ў калекцыянерскай і аб’яўляючэй рэспіцыс. У Беларусі захаўвацца некалькі работ.

Гіляры Гараўскі (1846—паля 1870)

Мастак-эпаграфіст, Маловаў пейзажыст, кветкачы нацюрморты.

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ТЭАТР ІМЯ ЯНКИ КУПАЛЫ

г. Мінск, вул. Энгельса, 7, тэл.: 8 017 3654237, 8 017 3576627, пошта: kupalabit@gmail.ru

- Звычайная гісторыя "Час жыцця" (12+). Галоўная сцена. 19 чэрвеня ў 19.00.
- Пластычны спектакль у 1 дзеі "Наш космас" (12+). Галоўная сцена. 20 чэрвеня ў 19.00.
- Прадстаўленне "Музыка душы" (0+). Каміная зала. 21 чэрвеня ў 19.00.
- Трапфарс "Donna sola (Жанчына адна)" (18+). Камерная сцена. 21 чэрвеня ў 19.00.
- Надзвычайна неверагоднае здарэнне ў 2 дзех "Жаніцба" (12+). Галоўная сцена. 22 чэрвеня ў 19.00.

УНП 100377901

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, пл. Парыжскай Камуны, 1, тэл.: 8 017 2431041 (каса), 8 017 3615493

- Опера-балет у 2 дзех "Вілісы. Фатум" (12+). 17 чэрвеня ў 18.00.
- Балет у 2 дзех "Лебядзінае возера" (12+). 18 чэрвеня ў 18.00.
- Канцэрт "Танец на вадзе" (12+). Камерная зала імя Л. П. Александровскай. 18 чэрвеня ў 18.30.
- Опера ў 4 дзех "Аіда" (12+). 20 чэрвеня ў 19.00.
- Балет у 2 дзех на музыку Пятра Чайкоўскага "Танна Карніна" (16+). 21 чэрвеня ў 19.00.
- Канцэрт "А заўтра была вайна..." (12+). Песні 1930–1940-х гадоў. Камерная зала імя Л. П. Александровскай. 23 чэрвеня ў 19.30.
- Канцэрт "Флейты на канікулах" (12+) у выкананні лаўрэата міжнародных конкурсаў квартэта флейтаў Вялікага тэатра Беларусі. Тэатральная зала замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 23 чэрвеня ў 16.00.
- Балет у 3 дзех "Дон Кіхот" (12+). Прэміера. Цэнтральны двор замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 23 чэрвеня ў 20.30.
- Канцэрт "Тут добра..." (12+). Вечар вакальнай музыкі да 150-годдзя Сяргея Рахманінава. Тэатральная зала замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 24 чэрвеня ў 12.00.
- Канцэрт "Край прыгожых людзей" (12+) у межах праекта "Вечары з «Сэрэндайд»". Тэатральная зала замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 24 чэрвеня ў 16.00.
- Каміная опера ў 2 дзех "Севільскі цырульнік" (12+). Прэміера. Цэнтральны двор замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 24 чэрвеня ў 20.00.
- Інтэрактыўна-забаўляльная праграма і музычная казка "Пеця і Воўк" (6+) у выкананні салістаў оперы і духаваго квінэта Вялікага тэатра Беларусі. Тэатральная зала замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 25 чэрвеня ў 12.00.
- Канцэрт Viva l'Italia, Viva l'Amore (12+). Тэатральная зала замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 25 чэрвеня ў 14.00.
- Канцэрт "A.M.A.D.I.S. Brass запрашае..." (12+) з удзелам артыстаў брас-квінэта і вядучых салістаў оперы. Тэатральная зала замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 25 чэрвеня ў 16.00.
- Гала-канцэрт зорак Вялікага тэатра "Вялікі тэатр Беларусі ў партэртах, асобах і падзеях" (12+). Цэнтральны двор замка Радзівілаў, г. Нясвіж. 25 чэрвеня ў 19.30.

УНП 191081322

НАЦЫЯНАЛЬНЫ МАСТАЦКІ МУЗЕЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, вул. Леніна, 20, тэл.: 8 017 3970163 (экспэрымнае бюро)

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстава работ — прызёраў розных гадоў конкурсу-пленэру юных мастакоў імя Міхаіла Сеўрука "Там, дзе музы падрасталі". Да 19 чэрвеня.
- Выстава "Вясёлка над Мінскам". Экспазіцыя юных твораў і іх настаяніца з Баўрыўскай гарадскай узорнай дзіцяча-юнацкай студыі выяўленчага мастацтва "Вясёлка". Арт-кафэ музея. Да 27 чэрвеня.
- Выстава "Неба і зямля Аляксандра Кішчанкі", прамаркаваная да 90-годдзя дня нараджэння мастака. Да 9 ліпеня.
- Выстава графікі Ляаніда Шчамялёва "Нараджэнне творчасці" са збору Нацыянальнага мастацкага музея і з калекцыі сямі майстра. Да 10 ліпеня.
- Экспазіцыя мастацкага шкла 1910–1960-х гадоў "Асцярожна, посуд!". Выставачны корпус, вул. К. Маркса, 24. Да 23 ліпеня.
- Экспазіцыя "Аліясея Лебаў. Успайлючы чалавека". Выставачны корпус, вул. К. Маркса, 24. Да 13 жніўня.
- Экспазіцыя "Станіслаў Жукоўскі: пункт прыцягнення — сядзіба". Да 1 кастрычніка.
- Экскурсіі: "Самая-самая..." (6+), "Якога колеру зіма?" (6+), "Віды жанры ў выяўленчым мастацтве" (6+), "Казкі Усходу" (10+), "Міфы Старажытнай Грэцыі і Рыма" (10+), "Партрэты даўня мінулых пакаленняў..." (10+), "Пляч моё каханні" (16+), "Жаночы партрэт" (16+), "Мінск у Музеі" (16+). Праводзіцца заўсёды.

УНП 100377771

ЗАСЛУЖАНЫ КАЛЕКТЫ Ў БЕЛАРУСКІ ТЭАТР "ЛЯЛКА"

г. Віцебск, вул. Пушкіна, 2, тэл.: 8 0212 669077 (каса)

- Казка-гульня ў 2 дзех "Бука" (5+). 17 чэрвеня ў 11.00.
- Музычная казка ў 2 дзех "Даўгіплывы слонік" (4+). 24 чэрвеня ў 11.00.

УНП 300001869

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЦЭНТР СУЧАСНЫХ МАСТАЦТВАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, вул. Нярасава, 3, тэл.: 8 017 2350351, час працы: серада — нядзеля з 12.00 да 20.00

- Выстава работ удзельнікаў V Міжнароднага фестывалю "ТэкСтыльны букет". Да 30 ліпеня.

УНП 192543414

МУЗЕЙ В. К. БЯЛЫНЦКАГА-БІРУЛІ Ў МАГІЛЁВЕ

г. Магілёў, вул. Ленінская, 37, тэл.: 8 0222 650203, 8 0222 658800

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстава "Нацюрморт — прыгажосць у звычайным". Да 27 жніўня.
- Выстава ўдзельнікаў V Трыенале дэкарэтыўнага мастацтва Беларускага саюза мастакоў ДЭКАРТ-22 — "Выбранае". Да 30 ліпеня.
- Art-lectorium "Зразумелае мастацтва". Праводзіцца заўсёды. Прадэманстрацыя на сайце artmuseum.by альбо па тэлефоне 8 0222 650203, 8 0222 658800.

УНП 100377771

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНЫ МУЗЕЙ-ЗАПАВЕДНІК "НЯСВІЖ"

г. Нясвіж, вул. Ленінская, 19, тэл.: 8 01770 20602, 8 01770 20660, 8 029 5518051, 8 029 1903149

- Палацавы ансамбль
- Канцэрт класічнай музыкі "Шапан у замку" (3+). Тэатральная зала. 18 чэрвеня ў 13.00.
- Канцэрт класічнай музыкі "Мары пра Нясвіж" (3+). Тэатральная зала. 18 чэрвеня ў 15.00.
- Выстава "Летапіс праса: разладзімі старонкі" з прыватнай калекцыі барыса Васільева і Юліі Ржэўскай. Малая выставачная зала. Да 12 лістапада.
- Праект "Ператворанні ў попел. Генэцід беларускага народа на тэрыторыі Нясвіжскага раёна ў гады вайны". Экспазіцыяная зала першага пусковага комплексу.
- Міжнародны выставачны праект "Castrum doloris. Пахавальны цырыманіялі нясвіжскага двара". У складзе пастаяннай экспазіцыі.
- Мерапрыемствы
- Квэсты: "Палацавыя таямніцы", "Музычная скарбніца Нясвіжскага палаца"
- Виртуальныя выставы: "Ператворанні ў попел. Генэцід беларускага народа на тэрыторыі Нясвіжскага раёна ў гады вайны", "Нясвіж — здабытак сусветнай культуры", экспазіцыя Паўла Татарнікава "Магнацкія двары і замкі Беларусі".
- Тэматычныя і аглядныя экскурсіі па гісторыка-архітэктурных помніках і ландшафтных парках Нясвіжа.
- Аддзел экскурсійнай і інфармацыйнай дзейнасці (г. Нясвіж, вул. Гейсіка, 1)
- Часовая выстава мастака Генэдыя Чыстага "Кошчы летніх падарумкаў". Да 7 жніўня.

МУЗЕЙ БЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА МАСТАЦТВА Ў В. РАЎБІЧЫ

спарткомплекс "Раўбічы", Мінскі раён, тэл.: 8 017 5074468

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстава "Народнае мастацтва Беларусі XX—XXI стст.". Да 1 жніўня.
- Праграма "Каляды ў музеі". Праводзіцца заўсёды.

УНП 100377771

ЗАМКАВЫ КОМПЛЕКС "МІР"

г. п. Мір, Карэліцкі раён, Гродзенская вобласць, тэл.: 8 01596 36290, 8 01596 36270

- Пастаянная экспазіцыя.
- Творчы праект "Музычныя вечары ў Мірскім замку". 17 чэрвеня: — 19.00—21.00 — канцэрт артыстаў Беларускай эстрады "Нашы, любімыя"; — 22.00—24.00 — канцэрт запрошанага расійскага выканаўцы — народнага артыста Расійскага Федэрацыі Алега Газманова.
- Канцэрт артыстаў і аркестра Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра (12+). Унутраны двор Мірскага замка. 24 чэрвеня ў 21.00.
- Выстава "Мір талентаў" (0+). Да 25 чэрвеня.
- Часовая экспазіцыя васковічскіх фігур "Тайная вачара" (0+). Да 31 жніўня.
- Выстава "ARMATUS. Ваенна-гістарычная рэканструкцыя" даспехаў і зброі" (0+). Паўночны корпус. Да 31 жніўня.
- Квэст "Таямніца двух куфраў". Па суботах у 15.30.
- Аглядныя і тэматычныя экскурсіі.
- Экскурсіі з элементамі тэатралізацыі для дзяцей і дарослых.
- Экскурсія для дзвюх "Інтрыгі Купідона".
- Сямейная квэст-экскурсія "Легенды і паданні Мірскага замка".
- Музейныя заняткі для дзяцей сярэдняга школьнага ўзросту: "Святочная страва для князя па старадаўнім рэцэпце", "Асаблівае жаночае касцюма XVIII ст.", "Арганізацыя воіка і вайсковая справа ВКЛ ў XVI ст.", "Плечы з каробкавай кафлі XVI—XVII стст. у палацы князю Радзівілаў".

УНП 590201541

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЕЙ ГІСТОРЫІ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

г. Мінск, пр-т Пераможцаў, 8, тэл.: 8 017 2030792, 8 029 1440792, 8 017 3271166

- Пастаянная экспазіцыя.
- Інтэрактыўная праграма "Крылатыя абаронцы Радзімы" на пляцоўцы каля легендарнага самалёта "Лі-2". Папярэдні запис. Кожную суботу і нядзелю да верасня.
- Тэматычнае мерапрыемства да Дня ўсенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны і генэцід беларускага народа. 22 чэрвеня. У праграме: — тэматычная экскурсія "Толькі памяць сэрца гаворыць..."; — інтэрактыўны пункт "Брэсцкая крэпасць"; — кніжная выстава да Дня ўсенароднай памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны і генэцід беларускага народа; — праца прастары "Музей для дзяцей"; віктарына "Аб Вялікай Айчыннай вайне", стварэнне тэматычных паштовак, майстар-класы "Пастылінавы жывапіс", "Франтавая рукавіца"; — кінапаказ "Брэсцкая крэпасць" (кінастудыя "Беларусьфільм", працягласць — 131 хвіліна); — тэматычная зона з размаляўкамі для дзяцей; — тэматычная фотазона для дзяцей і дарослых; — часовая экспазіцыя "Беларусь жыве, Беларусь змагаецца..."
- У продаж пасуплілі сертыфікаты на наведванне музея з экскурсіямі і без яе. Есць аб'екты: "Самейніц", "Дзіцячы", "Для старшакласнікаў і дарослых".

Падробязнасці на сайце warmuseum.by. УНП 100235472

МУЗЕЙ "ДОМ ВАНКОВИЧАЎ. КУЛЬТУРА І МАСТАЦТВА 1-Й ПАЛОВЫ XIX СТ"

г. Мінск, вул. Інтэрнацыянальная, 33а, тэл.: 8 017 3637796, 8 017 3588878

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстава выцінанкі Вольгі Налавійка "Папярэдняе марш". Да 29 чэрвеня.
- Экскурсія "Шлях мастака Валенція Ваньковіча". Папярэдні запис. Праводзіцца заўсёды.
- Экскурсія "Сядзібны партрэт". Папярэдні запис. Праводзіцца заўсёды.
- Экскурсія "Інтэр'ер шляхецкай сядзібы". Папярэдні запис. Праводзіцца заўсёды.
- Спектакль тэатра ценяў "Шляхціц Завальня, або Беларусь у фантастычных апавяданнях. Белая сарока". Папярэдні запис. Праводзіцца заўсёды.

УНП 100377771

Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь

аказвае фізічныя і юрыдычныя асабам паслугі па рэстаўрацыі і кансервацыі ікон, твораў выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва. Тэлефоны: 8 017 3970163, 8 025 6677819.

УНП 100377771

Большой театр Беларусі

аб'являе конкурс на замесненне вакантных должностей по творческим специальностям: дирижёр, звукоинженер. Дополнительная информация — на сайте bolshoibelarus.by. Адрес: 220029, г. Минск, пл. Парижской Коммуны, 1.

УНП 100377771

Наш Telegram-канал. Далучайцеся!

З пытаннямі размяшчэння рэкламы звяртаецца па тэлефоне 8 017 2860797 або на электронную пошту reklama@kultura-info.by.

КУЛЬТУРА

Сайт: kultura-info.by
E-mail: kim@kultura-info.by

ШТОТЫДНОВАЯ ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА, ДЛЯ ДАСУГУ (КУЛЬТУРА, МАСТАЦТВА)

Выдаецца з кастрычніка 1991 года.

Заснавальнік — Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь. Рэгістрацыйнае пасведчанне № 637, выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавельная ўстанова "КУЛЬТУРА І МАСТАЦТВА".

Дырэктар — ДУЛЭВІЧ Віктар Іванавіч.

Рэдакцыя газеты "Культура": Галоўны рэдактар — ДУЛЭВІЧ Віктар Іванавіч. Намеснік галоўнага рэдактара — ШЧУРОК Жанна Генэдыяўна.

Адказны сакратар — Галіна МАЛІНУОСКАЯ.

Рэдактары аддзелаў — Віктар ГАУРЫШ, Юген РАПІН.

Аглядальнікі рэдакцыі: Югенія ГАБЕЛІ, Антон РУДАК, Ілья САКАПОВА, Ілья СВЫРЫН, Юры ЧАРНЯКЕВІЧ, Данііл ШУКА, Эмілер ЮРКЕВІЧ, Настася ЮРКЕВІЧ.

Літаратурны рэдактар — Мацвей ЗАЙЦА.

Мастацкі рэдактар — Марына ПЯРКОУСКАЯ.

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, праспект Незалежнасці, 77, чварцёрты паварх.

Тэлефоны: 8 017 2860797, 8 017 3345723. Тэлефон-факс: 8 017 3345741. Бухгалтэрыя: 8 017 3345735.

Рэкламны аддзел: 8 017 2860797.

* — матэрыял на правах рэкламы.

© "Культура", 2023.

Аўтары допісаў паведамляюць прозвішча, поўнаснае імя і імя па бацьку, пашпартныя звесткі (нумар, дату выдчы, кім і калі выдадзены пашпарт, асабісты нумар), асобнае месца працы, зваротны адрас. Аўтарскія рукапісы не рэдакуюцца і не вяртаюцца. Меркаваны аўтар можаць не адпавядаць пункту гледжання рэдакцыі. Аўтары нясуць адказнасць за дакладнасць матэрыялаў.

Падпісныя індэксы: 63875, 63872, 63879. Ільготны на льготнае: 63872, 63872 (зніжка 15 %). Камплект (газета "Культура" і часопіс "Мастацтва"): 63874, 63874 (зніжка 10 %). Рознічны кошт — па дамоўленасці. Папсіна ў друку 16.06.2023 у 18.00. Змова № 1274. Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства "Выдавельства "Беларускі Дом друку", 220013, г. Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1, ліч. № 0230106 ад 30.04.2004. Наклад 3001.